

עדות בהיוועדות חזותית

טלי מרקוס
המחלקה האזרחית

עדות בהיוועדות חזותית –

מפת דרכים

מפוי המקרים שעלו במחוזות השונים

המסגרת החוקית הרלוונטית (קיימת ועתידית)

קריטריונים מוצעים לחריגה מהכלל לפיו אין להסכים לעדות בהיוועדות חזותית.

הצעה למנגנון קבלת החלטות

מיפוי מקרים – מחוז חיפה

- תיק נכים – עד מומחה מטעם הוועדה (שעמדתו שונה מעמדתנו). העד הודיע לבית המשפט שמחמת גילו אינו מתכוון להגיע לדיון הוכחות. הצד השני ביקש להעידו בהיוועדות חזותית. בן 70. הוחלט להתנגד לבקשה. בית המשפט ביקש מהמומחה להבהיר את מהות הסיבה הרפואית לאי התייצבותו, מעבר לאי הנוחות הכרוכה בהתייצבות לחקירות בבהמ"ש. השופט ציין כי אי התייצבותו של המומחה עלולה להביא להוצאת חוות דעתו מהתיק, מבלי לקבוע מסמרות בעניין זה בשלב הזה.

- תיק עבודה – התעמרות. העד המרכזי של המדינה מונה לתפקיד נציג רשות המיסים בארה"ב. לא מעוניין להגיע לארץ כי חושש מהידבקות במהלך הטיסות (לא בקבוצת סיכון) ובגלל השהות הארוכה בבידוד. הדיון קבוע לנובמבר. הוחלט לא לבקש להעידו בהיוועדות חזותית ולבקש לדחות את הדיון אם העד לא יכול להגיע.

מיפוי מקרים – מחוז מרכז

- תיק נזיקין – מומחה מטעמנו (ראיה יחידה). המומחה בן 65 מסרב להגיע לבית המשפט לעדות בגלל העלייה בתחלואה. ציין שמשתדל לא לצאת מהבית אלא לצרכים רפואיים ושנפגש רק עם המשפחה הקרובה. הוחלט שלא לבקש להעיד מרחוק, אלא לנסות למצוא פתרון אחר (השופטת הציעה עדות מתן העדות בשטח פתוח).
- תיק תביעה יזומה – פינוי וסילוק יד נגד מחזיקים במסעדות בחוף ראשון. עלתה האפשרות שמאיר ניצן, ראש העיר לשעבר, שהינו בן 90 ולאחרונה אף עבר הליך רפואי כלשהו יעיד מרחוק (עד הגנה). העד האחרון בתיק. לאור מצבו הרפואי עדותו נדחתה כבר פעמיים. בית המשפט העלה את הרעיון להעיד מרחוק כדי לא לדחות עוד את שמיעת התיק. כרגע ממתינים לשמוע מה מצבו הרפואי. העדות קבועה ליום 17.9.20 – נוטים להסכים לכך בשל גילו ומצבו הבריאותי והרצון לסיים את שמיעת התיק.

מיפוי מקרים – מחוז ת"א

תיק נזיקין – עד מטעם התובע. סובל ממחלה קשה ובשל מצבו הרפואי לא יכול להתייצב לדיון. בשל מצבו הרפואי ממילא גם בעתיד ככל הנראה לא יוכל להתייצב לדיון. לאחר שבימ"ש ראה תיעוד רפואי הוצע לחקור אותו חקירה נגדית בהיוועדות חזותית. המדינה הסכימה לאור הנסיבות החריגות ומכיוון שממילא מדובר בעד לא מרכזי.

ההתרשמות מהדיון:

חקירה קצרה של רבע שעה. היה סביר – שמעו וראו טוב. יחד עם זאת, לדעת הפרקליט אם היה מדובר בעדות משמעותית ארוכה זה לא היה מספיק טוב.

עדות של עד מעזה – בימ"ש שלום קבע שההוכחות יתנהלו באמצעות סקייפ. המדינה התנגדה ואף הגישה בר"ע למחוזי. במחוזי ניתנה החלטה שהתיק יוחזר לשלום לקיום ההוכחות בסקייפ וככל שהמדינה תפגע מכך תוכל לשוב ולערער על כך.

ההתרשמות מהדיון:

חקירת עד שלא במסגרת בית המשפט, שלא נתון למרות בית המשפט ושאינו נתון למרות מדינת ישראל. לא הייתה אפשרות לפקח שהעד הוא אכן העד ושאינו סביבו עזרים מנחים כאלו ואחרים. היה קושי להציג לו מסמכים ולעמת אותו עם מסמכים.

מיפוי מקרים – מחוז ירושלים

תיק מיסים –

בקשה לעדות מרחוק (חו"ל) של עדה של הצד השני.

בעלת תפקיד בחברת טויוטה באירופה, שמושבה בבלגיה. הבקשה להעיד אותה בעדות מרחוק הוגשה הרבה לפני הקורונה מטעמי נוחות. אנחנו התנגדנו, והתנגדותנו התקבלה. לאחר מכן, הוגשה בקשה לעיון מחדש באותה החלטה, בשל הקורונה. נטען כי מדיניות חברת טויוטה וכן בלגיה היא שלא לאפשר טיסות אל מחוץ למדינה. אנו שוב התנגדנו, אך הפעם בקשתנו נדחתה. לא נאמר דבר לגבי מצב בריאותה של העדה (להערכת הפרקליטה היא נראית בשנות ה-30 לחייה).

מיפוי מקרים – מחוז ירושלים

ההתרשמות מהדיון:

באולם נכחו אנשי חברת הקלטה ותמלול. הם תפעלו את המסך שעליו ראו את העדה. הם גם סייעו בהצגת מסמכים לעדה, באמצעות עדשת המצלמה שהייתה לידם.

ההתרשמות מהדיון – שלילית:

עדה מרכזית, שנחקרה למעלה משעתיים.

התחמקה משאלות, ענתה שוב ושוב שהן לא רלוונטיות, ולפי התרשמות הפרקליטה, כיוון שהיא לא נכחה פיזית באולם, בפועל לא היה לבית המשפט כל סמכות עליה. הוזהרה בתחילת העדות, אבל מדובר באזהרה של אזרח זר, שנמצא בחו"ל.

בתחילת עדותה נכח איתה מישהו בחדר, אותו לא ראינו. הפרקליטה ביקשה מהשופטת להורות לה שייצא, אבל אין כל יכולת לדעת אם זה אכן קרה, או אם הוא לא חזר בהמשך.

אמצעי התקשורת הוא עצמו גרוע - התמונה נתקעת לפעמים, השמע לא תמיד טוב.

הצגת המסמכים היא קשה - לא ניתן להצביע על שורה, צריך לחכות שהיא תאתר לבד, וגם פה נפגמה איכות החקירה והרצף שלה.

היה גם תרגום שסירבל עוד יותר את הסיטואציה.

מיפוי מקרים – מחוז ירושלים

בקשה לצו מניעה (בית הדין לעבודה) - אחת העדות של הצד השני הייתה בקבוצת סיכון וב"כ ביקשה שתעיד מרחוק. הצדדים השאירו את הבקשה לשיקול דעת בית הדין. הבקשה התקבלה והיא העידה בזום בדיון בצו מניעה.

ההתרשמות מהדיון: החקירה בזום לא עברה חלק. שאלו את העדה שאלה והיא אמרה שלא הבינה וביקשה לחזור על השאלה שוב. החקירה לא הייתה אותנטית. מאחר שלא היה מדובר בעדה חשובה זה לא היה סוף העולם.

עבודה - הליך משפטי שנמשך זמן רב. אחת מ-3 העדים שלנו נכנסה לבידוד ערב דיון ההוכחות. בקשה שלנו להעיד בזום על מנת לא לדחות את הדיון. השופטת החליטה שהיא תעיד בסקייפ (בדיון הסבירה שבמקרה אחר שהיה לה הזום הפסיק באמצע ולכן ביקשה סקייפ).

ההתרשמות מהדיון: בפועל האינטרנט של העדה נפל בבוקר של הדיון ובשל בעיות תקשורת לא הצליחו להעיד אותה ונקבע דיון המשך לשמיעת עדותה.

מיפוי מקרים – מחוז ירושלים

תיק נכים – מומחה מטעם המדינה. מסרב להגיע לבית המשפט בשל גילו – 81. סירב גם להצעתנו להיחקר באוויר הפתוח. ציין שכבר נחקר במחוז דרום מרחוק. הוגשה בקשה מטעמנו בהסכמת הצד השני. עתיד להיחקר בוידאו קונפרנס ב-10.9.20.

תביעת נזקי רכוש הכוללת צדדים מרובים (אנחנו צד שלישי ורביעי בתיק) ועשרות רבות של עדים - נחקרו עד היום שלושה עדים בהיוועדות חזותית לאחר שהוצגו מסמכים רפואיים המצדיקים זאת (שניים העידו באופן חלקי בבית משפט והמשך עדותם התקיימה בועידה חזותית ואילו עדותו של עד שלישי נשמעת במלואה בהיוועדות חזותית). שניים מהעדים העידו כך עוד לפני הקורונה והעד השלישי - בעקבות הקורונה עקב גילו של העד ומצבו הרפואי. בסופו של יום הייתה הסכמה של הצדדים לעדות בדרך זו (וגם אנחנו, בעיקר בהתחשב בעובדה שהשאר הסכימו ומעמדנו בתיק ממילא אינו מרכזי). מדובר בתיק שהחל בשנת 2008, התקיימו כבר למעלה מ- 30 ימי הוכחות וצפויים להוגד ויגד וינשבעו עדים לפחות

מיפוי מקרים – מחוז דרום

- תיק נכים – עד מומחה מטעמנו (אותו אחד מירושלים). בן 81. סירב להגיע לבית המשפט בגלל הקורונה. תחילה ביקשו לפצל כך שעדות המומחה מטעמנו תידחה אך הבקשה נדחתה. לאחר מכן התבקשה עדותו בהיוועדות חזותית. הבקשה הגיע על רקע התנגדות חזקה של הצד השני לדחיית הדיון וטענה שהטיפול בתיק התעכב זמן רב.
- תיק נכים – עד מטעם אגף השיקום שנמצא בחו"ל. העיד בהיוועדות חזותית.

מיפוי מקרים – מחוז דרום

ההתרשמות מהדיון:

☞ התנהל בסקיפ. בדיון הראשון הייתה קלדנית בנוסף להקלטה כי השופטת חששה שלא ישמעו טוב מה שאומרים בהקלטה בגלל המסכות; בדיון השני הייתה רק הקלטה.

☞ מבחינה טכנית זה עבד מעולה.

☞ החקירה עצמה הייתה אפקטיבית אבל ברור שלא אופטימלית. כך למשל כשנדרש להפנות את העד למסמך מסוים, לוקח זמן להפנות אותו למוצג המסוים, למקם אותו על הטקסט הספציפי ועוד כל מיני מגבלות מכורח הסיטואציה.

☞ גם זווית הצילום לעיתים מגבילה. אכן ניתן להתרשם בעיקר מפניו ומתנועות הידיים של העד, אך לא מכל שפת הגוף שלו.

מיפוי מקרים – מחוז צפון

בינתיים לא עלו מקרים הדורשים בקשה כזו.

מיפוי מקרים – מיקור חוץ

- תביעת פח נגד משהב"יט - התובעת בת 82 וביקשה לא להגיע לבית המשפט בגלל הקורונה. הנחנו לנסות למצוא דרך לא להעיד בהיוועדות חזותית. אם אפשר אז לדחות בכמה חודשים את הדיון.
- "ענבל" – לא נתקלו במקרים של בקשה לעדות בהיוועדות מרחוק.

פקודת הראיות

סימן ג': עדות מחוץ למדינה

13. (א) לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר ייחקר בתצהיר על-ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט.

פקודת הראיות

סעיף 13(א) עוסק בעדות של עד הנמצא בחו"ל.

הפסיקה פירשה את סעיף 13(א) לפקודת הראיות ככולל אפשרות להורות על עדות בהיוועדות חזותית בהתקיים תנאים מסוימים:

- הבקשה נעשתה בתום לב
- העדות רלוונטית לשאלות השנויות במחלוקת
- סיבה טובה המונעת הגעת העד לחקירה בישראל (סיבה טובה - סיבות בריאותיות, מצב ביטחוני במדינה, התחייבויות קודמות של עדים שלא ניתן להשתחרר מהן. לעומת זאת, נקבע כי חשש מהליך פלילי או שמא תעוכב יציאתו של העד מישראל על ידי נושיו, כמו גם טעמים הנעוצים במצב כלכלי, אינם סיבה טובה להתיר עדות מחוץ לתחומי המדינה).

[רע"א 3810/06 י.דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' גולדשטיין (פורסם בנבו 24.9.2007)]

"חקיקת קורונה" –

טיוטת חוק דיונים אזרחיים באמצעים טכנולוגיים

(א) דיון שאינו כולל שמיעת עדות –

1. הכלל: לאחר שקיבל את עמדת הצדדים.

החריג: אם בימ"ש מצא שיש לקיים את הדיון באופן מיידני, רשאי להורות כך בלא קבלת עמדת הצדדים.

2. הכלל: מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת.

חריג: אם לא ניתן לקיים את הדיון באמצעות מכשיר כאמור, וקיימת הצדקה מיוחדת לקיימו במועדו באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול בלבד.

”חקיקת קורונה” –

טיוטת חוק דיונים אזרחיים באמצעים טכנולוגיים

(ב) דיון הכולל שמיעת עדות –

1. הכלל: בהסכמת הצדדים.

החריג: סירב צד ולא הראה טעם מוצדק לסירובו, רשאי בית המשפט להורות על קיום הדיון באופן האמור אף בלא הסכמתו, מנימוקים שיירשמו.

2. מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת.

”חקיקת קורונה” –

טיוטת חוק דיונים אזרחיים באמצעים טכנולוגיים

(ב) דיון הכולל שמיעת עדות (המשד) –

3. בית המשפט לא יורה על קיום דיון באמצעות מכשיר טכנולוגי, אלא אם כן שוכנע כי שמיעת העד חיונית לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין, וכי דחיית הדיון עלולה לגרום נזק חמור למי מהצדדים או לעד שצפוי להישמע או לגרום לעיוות דין.

4. הוראות סעיף זה לא יחולו על דיון הוכחות בהליך עיקרי.

"חקיקת קורונה" –

טיוטת חוק דיונים אזרחיים באמצעים טכנולוגיים

שיקולי בית המשפט בבואו להורות על דיון באמצעי טכנולוגי:

- האפשרות המעשית לקיים את הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי, בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות שכרוכות בקיומו בדרך זו, וכן לצורך בהצגת חומר לעיון השופט בלבד.
- הגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור.
- הסיכון הבריאותי הכרוך בקיום הדיון בבית המשפט בנוכחות המשתתפים בדיון, כולם או חלקם.
- הנזק שייגרם למי מהצדדים אם הדיון לא יתקיים במועדו והנזק כאמור שייגרם אם הדיון יתקיים באופן האמור באותם סעיפים.

"חקיקת קורונה" –

טיוטת חוק דיונים אזרחיים באמצעים טכנולוגיים

אופן קיום דיון באמצעי טכנולוגי:

דיון המתקיים באמצעות מכשיר טכנולוגי, יתקיים באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בצדדים לדיון ויבטיח כי כל המשתתפים בדיון, ישמעו ויראו זה את זה במהלך הדיון, והכול בהתאם למכשיר הטכנולוגי שבאמצעותו יתקיים הדיון.

תקסד"א החדשות

פגישת מהו"ת יכולה להתקיים בהיוועדות חזותית (תקנה 37(ז)).

אפשרות לקיים קדם משפט באמצעי טכנולוגי, כגון: שיחת ועידה או היוועדות חזותית (תקנה 61(ג)).

בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית כאשר מתקיימים התנאים המפורטים בתקנות (תקנה 72).

תקסד"א החדשות

72. (א) בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה:

(1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן את הסכמתו למתן עדות בדרך זו;

(2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת;

(3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.

(ב) היוועדות חזותית תתאפשר אם המקום שבו ימסור העד את עדותו ואולם בית המשפט שבו נדונה התובענה יכללו, בין השאר –

(1) מכשור המאפשר לעד לראות ולשמוע במהלך עדותו את המתרחש באולם בית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד, אם בית המשפט מצא שהדבר דרוש בנסיבות העניין;

(2) מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים;

(3) מסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט וכן מסך צפייה אישי לשופט.

(ג) מנהל בתי המשפט רשאי להורות על דרישות טכניות לעניין האמצעים

הנדרשים לשמיעת העדות בהיוועדות חזותית.

תקסד"א החדשות

עדות בהיוועדות חזותית :

- ✧ בתוך שטח מדינת ישראל או מחוצה לה.
- ✧ אם בית המשפט השתכנע שהתקיימו התנאים הבאים :
 - הגעת העד לבית המשפט תקשה עליו מאוד
 - העד נתן את הסכמתו
 - עדותו של העד חיונית לשאלות שבמחלוקת.
 - אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.

המשמעות :

- לא רק שלא נדרשת הסכמת הצדדים גם אין דרישה לשמוע עמדתם.
- מה הפירוש של "תקשה עליו מאוד" – יכול להיות רחב מאוד.

תקסד"א החדשות

עדות בהיוועדות חזותית :

תנאים נוספים (טכניים) - היוועדות חזותית תתאפשר אם המקום שבו ימסור העד את עדותו אולם בית המשפט שבו נדונה התובענה יכללו:

☞ מכשור המאפשר לעד לראות ולשמוע במהלך עדותו את המתרחש באולם, אם בית המשפט מצא שהדבר דרוש בנסיבות העניין.

☞ מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים.

☞ מסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט וכן מסך צפייה אישי לשופט.

☞ מנהל בתי המשפט רשאי להורות על דרישות טכניות לעניין האמצעים הנדרשים לשמיעת העדות בהיוועדות חזותית.

קריטריונים מוצעים לחריגה מהכלל –

קווי פתיחה לדיון

❧ "חקיקת הקורונה" כיוונה למצב בו, בדומה לישיבות הזום, כל אחד מהאנשים המשתתפים בדיון (שופט, עו"ד, עד, בעל דין) נמצא במקום אחר ומשתתף בדיון מרחוק.

❧ לעומת זאת, המצבים המתעוררים היום הם כאלה בהם למעט העד הספציפי כל שאר המשתתפים נמצאים באולם בית המשפט.

❧ אמנם, עדיין יש קשיים רבים עם עדות כזו (קשה יותר לקרוא את סימני האמת, אי אפשר לדעת מי עוד נמצא עם העד בחדר, יכול להיות שיבוש של התקשורת, יכול עדיין לקבל מסרים במהלך עדותו), אבל מדובר בסיטואציה קלה יותר מאשר כזו בה כל גורם נמצא במקום אחר.

קריטריונים מוצעים לחריגה מהכלל –

קווי פתיחה לדיון

מבחינה משפטית נראה שללא הסכמה של הצדדים לא ניתן להעיד עדים בחקירה ראשית בהיוועדות חזותית. זאת, למעט המקרים בהם עוסק סעיף 13 לפקודת הראיות והפסיקה שפירשה אותו, כלומר: מקרים בהם עד נמצא בחו"ל והוא עונה על המבחנים שנקבעו בפסיקה למתן עדות במצבים אלו מרחוק.

הרפורמה בתקסד"א הולכת לשנות את המצב המשפטי – נכון להיום נכנסת לתוקף ביום 1.1.2021.

קריטריונים מוצעים לחריגה מהכלל –

קווי פתיחה לדיון

הצעות מערכתיות שהועלו:

מקום/חדר קבוע ו"סטריילי" שתארגן הנהלת בתי המשפט במחוזות השונים, שהאמצעי החזותי בו יעביר תמונה וקול איכותיים ויהיה תחת פיקוח במהלך העדות, כדי לוודא שהעדות תהא חפה משיבושים וקרובה למקור ככל הניתן (הצעה של מאיר אסרף).

דנית פרייסלר עדכנה שבשיחה שקיימו עם הפרקליטות האמריקאית בושינגטון האמריקאים סיפרו שאצלם יש גביית תצהירים וחקירות נגדיות בהיוועדות חזותית בתנאי שיש officer of the court נוכח במקום מתן העדות. מציעה לחשוב על רשימת בעלי תפקיד כאלה שתהיה זמינה לשמוש בעת הצורך והם יצהירו שאינם קשורים לתיק וינכחו בעת מתן העדות.

קובי דוידוביץ' העלה הצעה להגיע להסדר עם הנהלת בתי המשפט שבמצבים מהסוג הזה השופטים יונחו לדחות את שמיעת הדיונים בחצי שנה.

קריטריונים מוצעים לחריגה מהכלל –

קווי פתיחה לדיון

נראה שבשלב ראשון ובטרם בוחנים האם יש לחרוג מהכלל יש לבחון פתרון אחר:

☞ האם ניתן לדחות את דיון ההוכחות בכמה חודשים.

☞ האם אפשר לבקש שבאולם ינכחו בעת חקירת העד רק מי שנדרש לצורך אותו הליך ואולי לספק לעד אמצעי מיגון נוספים (מסיכה יותר טובה, שקף, מחיצות שקופות).

☞ האם ניתן לקיים את הדיון במקום פתוח.

קריטריונים מוצעים להריגה מהכלל

פרמטרים שיתכן שיש להתחשב בהם:

☞ האם מדובר בעד "רגיל" או בעדות מומחה – ייתכן שבחקירה נגדית של מומחה יש פחות קושי מאשר בחקירת עד "רגיל".

☞ מה גילו של העד והאם בכלל אפשר לקבוע קריטריון כזה שכן איפה יעבור קו הגבול? 79 לא ו- 80 כן?

☞ האם יש משמעות לכך שמדובר בתיק של נזקי גוף או תיק נכים שאז בקשה לדחיית מועד הדיון עשויה להיות בעייתית כיוון שבכך נדחה המועד קבלת הפיצוי שהניזוק זקוק לו.

☞ האם יש משמעות לכך שהתיק מתנהל כבר שנים רבות.

☞ האם יש להחיל את אותם המבחנים גם כאשר מדובר בעד מחו"ל? האם מספיק שהוא אינו רוצה להיות בבידוד ולכן אינו רוצה להגיע לארץ? האם מספיק שמפחד לטוס בגלל הקורונה (בלי סיבה רפואית נוספת)?

קריטריונים מוצעים להריגה מהכלל

איתן לדרר מסכים שהאופציה הזו צריכה להישמר למקרים חריגים ביותר, העונים על שילוב של שלושת התנאים הבאים:

☞ האלטרנטיבה היא שלא ניתן יהיה לשמוע את העד או שהדחייה היא של שנה ויותר (במילים אחרות - מצב רפואי שמעמיד בספק היכולת להעיד בעוד שנה).

☞ אין תחליף לעד זה - למשל מומחה ניתן להחליף במרבית המקרים.

☞ ניתן להבטיח אמינות העדות ע"י בקרה כמו צילום רציף בנפרד מהשידור בו עוברת החקירה (גם לעדים מומחים איני מציע לוותר על התנאי הזה).

קריטריונים מוצעים להריגה מהכלל

הצעה של עדי אברונין:

הכלל צריך להיות תמיד עדות פרונטלית.

עדות בהיוועדות חזותית יכולה להיעשות בכפוף לתנאים המצטברים הבאים:

☞ מדובר בעד טכני או שולי בתיק ולא עד מרכזי.

☞ העד נמצא במצב בריאות או פיזי (כמו נכות קשה) המונע ממנו להגיע לבית המשפט באופן שדחיית הדיון לפרק זמן קצר לא תסייע לכך שהעד יתייצב. לחלופין, מדובר בעד שנמצא בקבוצת סיכון ממשית וזאת על בסיס מסמכים שיהא חייב להציג (כמו גיל, מחלה רפואית קשה וכו').

☞ שהפרקליט סבור שעדותו של העד בהיוועדות חזותית לא תוביל לפגיעה בתיק.

הצעה למנגנון קבלת החלטות

לאחר קביעת קריטריונים אחידים לחריגה מהכלל של לפיו אין להסכים לעדות בהיוועדות חזותית –

מוצע כי חריגה מהכלל תהיה בסמכות פרקליט המחוז בתיאום עם מרכזת פורום סד"א.

תודה רבה

